

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра дитячої стоматології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан стоматологічного факультету

Євген КОСТЕНКО

доктор медичних наук,
професор закладу вищої освіти

«30» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 24. «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська, англійська

Ужгород 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» предметної спеціальності (спеціалізації) «Дитяча стоматологія» освітньої програми «Стоматологія». Ужгород: УжНУ, 2023. 19 с.

Укладачі:

Мельник В. С., кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої стоматології
Зомбор К. В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології
Білищук Л. М., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології
Гриненко Є. М., старший викладач кафедри дитячої стоматології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри дитячої стоматології протокол № 5 від «15» червня 2023 р.

Завідувач кафедри доц. Володимир МЕЛЬНИК

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету
протокол № 11 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії проф. Оксана КЛІТИНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	2
Кількість модулів – 2	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання:	4
аудиторних – 3	Лекції:
самостійної роботи студента – 2	10
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Практичні:
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	48
	Самостійна робота:
	32

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» є оволодіння на фантомах технікою виконання стоматологічних маніпуляцій, що застосовуються при лікуванні карієсу і його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку у дітей, для можливості їх подальшого застосування під час клінічного прийому дітей та формування спеціальних (фахових) компетентностей в клініці дитячої терапевтичної стоматології.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою (ЗК 4);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7)
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК 12)
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. (ЗК 15)

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 4);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 4. Латинська мова та медична термінологія

ОК 7. Загальна та оральна біологія

ОК 9. Медична хімія

ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія

ОК 11. Медична біохімія

ОК 12. Анатомія людини

ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовищанастан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	ПРН 20

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в дитячій стоматології.	ПРН 14 ПРН 20

<p>3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мету, види, засоби дезінфекції стоматологічного інструментарію та обладнання; - мету, види, засоби стерилізації стоматологічного інструментарію та обладнання, контроль якості стерилізації; - анатомічну будову тимчасових зубів; - анатомічну будову постійних зубів; - відмінності тимчасових зубів від постійних; - класифікацію каріозних порожнин за Блеком; - принципи препарування каріозних порожнин, їх характеристики, переваги та недоліки; - основні етапи препарування каріозної порожнини, інструменти що використовуються; - принципи препарування та формування порожнини I класу в тимчасових та постійних зубах у дітей; - принципи препарування та формування порожнини II класу в тимчасових та постійних зубах у дітей; - принципи препарування та формування порожнини III класу в тимчасових і постійних зубах у дітей; - принципи препарування та формування порожнини IV класу в тимчасових і постійних зубах у дітей; 	<p>ПРН 14 ПРН 15 ПРН 16 ПРН 17 ПРН 18-20</p>
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - принципи препарування та формування порожнини У класу в тимчасових і постійних зубах у дітей; - класифікацію стоматологічних пломбувальних матеріалів; - особливості препарування каріозної порожнини в залежності від вибору пломбувального матеріалу (амальгами, композиту, СЩ); - техніку приготування цинк-фосфатних цементів та накладання ізолювальних прокладок; - групи, основні вимоги до матеріалів для лікувальних прокладок, техніку накладання лікувальної прокладки; - характеристику, групи, позитивні властивості та недоліки склоіономерних цементів; - техніку приготування та пломбування склоіономерним цементом; - основні складові компоненти, позитивні та негативні властивості срібної амальгами, типи амальгам; - техніку пломбування амальгамою, необхідні інструменти; - сучасну класифікацію композиційних пломбувальних матеріалів; - види, призначення, техніку застосування адгезивних систем різних поколінь; - позитивні та негативні властивості, показання до застосування композиційних матеріалів хімічного твердіння; - техніку пломбування каріозної порожнини композиційними матеріалами хімічного твердіння; - позитивні та негативні властивості, показання до застосування композиційних матеріалів світлового твердіння; - техніку пломбування каріозної порожнини фотополімерним композиційним матеріалом; - загальну характеристику, показання до застосування, техніку пломбування компомерами; - особливості пломбування каріозних порожнин І та У класів у тимчасових та постійних зубах різними пломбувальними матеріалами; - техніку відновлення контактного пункту при пломбуванні каріозних порожнин ІІ класу, необхідні для цього аксесуари; - техніку пломбування каріозних порожнин ІІІ класу в постійних зубах з відновленням контактного пункту; - особливості пломбування каріозних порожнин ІV класу в постійних зубах, відновлення анатомічної форми (реставрація) зуба; - техніку остаточної обробки постійної пломби з різних пломбувальних матеріалів, необхідні для цього інструменти та аксесуари; - топографію та техніку розкриття порожнини зуба в тимчасових зубах; - топографію та техніку розкриття порожнини зуба в постійних зубах; - сучасну класифікацію ендодонтичних інструментів, їх призначення, правила користування; - основні етапи ендодонтичного лікування; - техніку інструментальної обробки кореневих каналів та інструменти, що використовуються на кожному етапі; 	
---	--

<ul style="list-style-type: none"> - характеристику, показання до виконання сучасних технік ендодонтичної обробки кореневих каналів; - стандартну техніку інструментальної обробки кореневих каналів в тимчасових зубах та в постійних зубах із несформованим коренем; - характеристику пломбувальних матеріалів для тимчасової obturації кореневих каналів;	
---	--

<p>- техніку виконання тимчасової obturaції корневих каналів в тимчасових та постійних зубах на різних етапах їх розвитку;</p> <p>- сучасну класифікацію матеріалів для корневих пломб;</p> <p>- види, показання до застосування, позитивні та негативні властивості силерів та філерів для корневих каналів;</p> <p>- характеристику, переваги та недоліки матеріалів, що використовуються для корневих пломб в тимчасових зубах;</p> <p>- характеристику, переваги та недоліки матеріалів, що використовуються для корневих пломб в постійних зубах;</p> <p>- техніку пломбування корневих каналів гутаперчею в постійних зубах із несформованим коренем;</p> <p>- техніку пломбування корневих каналів гутаперчею (метод латеральної конденсації) в постійних зубах зі сформованим коренем;</p> <p>- техніку пломбування корневих каналів пастою або пастою з одним штифтом.</p>	
---	--

<p>4. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти реалізувати комплекс практичних навичок з:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відрізняти тимчасові та постійні зуби за анатомічними ознаками; - препарувати каріозні порожнини I класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі; - препарувати каріозні порожнини II класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі; - препарувати каріозні порожнини III класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі; - препарувати каріозні порожнини IV класу в постійних зубах на фантомі; - препарувати каріозні порожнини V класу в тимчасових і постійних зубах на фантомі; - приготувати цинк-фосфатний цемент для ізолювальної прокладки; - приготувати склоіономерний цемент для пломбування; - приготувати композиційний матеріал хімічного твердіння для пломбування; - пломбувати каріозні порожнини I класу в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі; - пломбувати каріозні і порожнини II класу з відновленням контактного пункту в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі; - пломбувати каріозні порожнини III класу з відновленням контактного пункту в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі; - пломбувати каріозні порожнини IV класу в постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі; - пломбувати каріозні порожнини V класу в тимчасовому та постійному зубі різними пломбувальними матеріалами на фантомі; - володіти технікою розкриття порожнини зуба в тимчасових зубах на фантомі; - володіти технікою розкриття порожнини зуба в постійних зубах на фантомі; - володіти технікою інструментальної та медикаментозної обробки кореневих каналів в тимчасових та постійних зубах на різних етапах розвитку кореня зуба на фантомі. 	
<ul style="list-style-type: none"> - вміти приготувати цинкоксид-евгенолову пасту для пломбування кореневих каналів; - володіти технікою пломбування кореневих каналів пастами в тимчасових та постійних зубах на фантомі. - володіти технікою латеральної конденсації гутаперчі при пломбуванні кореневих каналів в постійних зубах на фантомі. 	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на клінічних/практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та групових теоретично-практичних завдань під час клінічних занять та самостійної роботи студента;
- вирішення типових клінічних задач (відповідно до етапів заняття);
- виконання тестових завдань/тестовий контроль (відповідно до етапів заняття);
- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- аналіз та оцінка результатів клінічної роботи;
- модульний контроль;
- диференційований залік;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом (для тих тем, які студент опрацьовує самостійно і які не входять до структури практичного заняття).

Теоретичні знання:

- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу або теоретична співбесіда.
- Письмовий теоретичний контроль.
- Письмове тестування.

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форми модульного контролю

Модульний контроль (МК) проводиться на практичному занятті модулю (згідно розкладу). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»). Теоретичні знання:

- Індивідуальне усне опитування.
- Письмове вирішення тестових завдань.
- Письмовий теоретичний контроль.

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форма підсумкового контролю: Підсумковий контроль проводиться згідно розкладу. Складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (лекції та практичні заняття) з дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» Теоретичні знання та практичні навички:

- Письмове вирішення тестових завдань.
- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу.
- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота															Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3					Змістовий модуль 4				
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	15	30
Практичні навички	15	35
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	4	4
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	11	11
Презентація	1	5
Реферат	1	5
Модульна контрольна робота	1	10
Разом		100

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

Тематичні плани лекцій, практичних занять та СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістових модулів дисципліни «**Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології**».

Теми **лекційного курсу (5 тем)** розкривають найважливіші проблемні питання відповідних розділів дисципліни «**Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології**».

Тривалість **практичних занять – 2 академічні години (90 хвилин)**. Практичні заняття проводяться за стрічковим принципом, проводяться в навчальних кімнатах та клінічних кабінетах кафедри.

Методика організації практичних занять з дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» передбачає:

1. Контроль СРС студента при підготовці до теми поточного практичного заняття шляхом перевірки письмового виконання студентом у Робочому зошиті відповідних завдань – **10 хвилин**.

2. Тестовий контроль (рівня $\alpha-2$) вихідного рівня знань і визначення ступеню готовності студентів до заняття - **15 хвилин**.

3. Індивідуальне усне опитування студентів, роз'яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **20 хвилин**.

4. Впродовж **30 хвилин** студенти самостійно на фантомах та моделях опрацьовують певні практичні навички. Викладач контролює роботу студентів та дає пояснення.

5. Контроль кінцевого рівня знань студентів – **15 хвилин**. Проводиться у вигляді вирішення тестових завдань (рівня $\alpha-3$) або індивідуального усного опитування, вирішення ситуаційних задач.

Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на ключові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Для реалізації вищезазначеної методики організації практичних занять на першому занятті кожному студенту надається докладний план роботи впродовж періоду вивчення дисципліни, а також забезпечуються умови для його виконання. Цей план включає:

- перелік теоретичних знань з дисципліни, що має засвоїти студент;
- перелік практичних навичок, що повинен виконати кожен студент впродовж вивчення дисципліни;
- алгоритми виконання основних стоматологічних маніпуляцій на фантомах та моделях; - робочий зошит для самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичних занять, у якому слід письмово виконати 5-6 завдань до кожної теми.

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає:

- підготовку до практичних занять;
- самостійне опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового модульного контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми. Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

1) Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки рівня знань студентів, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень - 2) або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка "4" виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка "3" виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка "2" виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача.

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка "5" виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "4" виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка "3" виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка "2" виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем модуля, на останньому практичному занятті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Підсумковий модульний контроль складається із таких етапів.

I - етап – письмова відповідь на тестові завдання (бланковий або комп'ютерний тестовий контроль). Студент відповідає на 15 тестів з тем кожного змістового модуля. Максимальна кількість - 60 тестових завдань.

II - етап – письмова (або усна) відповідь на питання з матеріалу підсумкового модуля. Студент отримує 3 питання, на які повинен відповісти. Питання віддзеркалюють матеріал кожного змістового модуля і відповідають темам лекцій, практичних занять і СРС, які входять до підсумкового модуля

III - етап – перевірка знання практичних навичок.

Максимальна кількість балів за 100 бальною шкалою, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (від 03 березня 2020 р., <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання таких результатів можливо тільки для навчальних дисциплін, які починають викладатися із другого семестру.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо якщо такі відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Загалом за період навчання результати навчання в неформальній освіті можуть бути зараховані в обсязі не більше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

Види неформальної освіти, результати яких можуть бути перезараховані: тематичні удосконалення, вебінари, курси, стажування, практики, тренінги, майстер-класи (ворк-шопи), організовані на платформах «Prometheus», «Coursera», закладів вищої освіти та офіційних провайдерів БПР, визнаних МОЗ України, участь у наукових форумах та конференціях, публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз

“Scopus” та “Web of Science”. Тематика вказаних заходів та активності повинна відповідати змісту робочої програми (тематичні плани лекцій та практичних/семінарських занять).

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті проводиться комісійно. Для цього здобувач вищої освіти не пізніше 30 календарних днів до завершення семестру (в якому вивчається навчальна дисципліна, щодо якої бажає провести перезарахування результатів навчання) подає до деканату факультету відповідну заяву та документи, які підтверджують факт отримання неформальної освіти (сертифікат, посвідчення, свідоцтво, освітні програми тощо). Відповідно до отриманої заяви деканат утворює предметну комісію у складі гаранта освітньої програми, завідувача відповідної профільної кафедри та науково-педагогічних працівників, які викладають відповідну навчальну дисципліну. Комісія формує висновок щодо обсягів кредитів ЄКТС, можливих для перезарахування та надає його керівництву факультету та на профільну кафедру, відповідно до Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основний стоматологічний інструментарій та устаткування. Анатомічна будова тимчасових і постійних зубів

Змістовий модуль 2. Препарування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей

Змістовий модуль 3. Пломбування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей.

Змістовий модуль 4. Інструментальна, медикаментозна обробка та пломбування кореневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1 Основний стоматологічний інструментарій та устаткування. Анатомічна будова тимчасових і постійних зубів.				
Тема 1. Організація роботи та устаткування стоматологічного кабінету.	2		2	
Тема 2. Універсальна стоматологічна установка, стоматологічні наконечники.	2		2	
Тема 3. Основний стоматологічний інструментарій для терапевтичного прийому: види, призначення.	4		2	2
Тема 4. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного устаткування та інструментарію. Виготовлення фантомів.	4		2	2

Тема 5. Топографічна анатомія тимчасових зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів.	6	2	2	2
Тема 6. Топографічна анатомія постійних зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів.	4		2	2
Разом за змістовим модулем 1	22	2	12	8
Змістовий модуль 2. Препарування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей.				
Тема 7. Препарування каріозних порожнин I, II, III, IV та V класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.	6	2	2	2
Тема 8. Препарування каріозних порожнин IV та V класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.	4		2	2
Разом за змістовим модулем 2	10	2	4	4
Змістовий модуль 3. Пломбування каріозних порожнин в тимчасових і постійних зубах у дітей.				
Тема 9. Сучасні пломбувальні матеріали, що застосовуються в клініці дитячої терапевтичної стоматології: класифікація, вимоги.	4		2	2
Тема 10. Стоматологічні цементи та амальгами.	4		2	2
Тема 11. Пломбування каріозних порожнин I та V в тимчасових і постійних зубах стоматологічними цементами та амальгамою.	4		2	2
Тема 12. Техніка пломбування каріозних порожнин II класу стоматологічними цементами та амальгамою в тимчасових і постійних зубах. Відновлення контактного пункту.	2		2	
Тема 13. Композиційні пломбувальні матеріали та компомери.	4		2	2
Тема 14. Стоматологічні адгезивні системи.	4		2	2
Тема 15. Техніка пломбування каріозних порожнин I та V класів у тимчасових зубах.	2		2	
Тема 16. Техніка пломбування каріозних порожнин I та V класів у постійних зубах.	6	2	2	2
Тема 17. Техніка пломбування каріозних порожнин II, III і IV класів у тимчасових зубах у дітей із застосуванням різних пломбувальних матеріалів	4		2	2
Тема 18. Техніка пломбування каріозних порожнин II, III і IV класів у постійних зубах у дітей із застосуванням різних пломбувальних матеріалів.	4		2	2
Разом за змістовим модулем 3	38	2	20	16
Змістовий модуль 4. Інструментальна, медикаментозна обробка та пломбування корневих каналів тимчасових і постійних зубів у дітей.				
Тема 19. Сучасний ендодонтичний інструментарій: види, призначення, вибір.	6	2	2	2
Тема 20. Пломбувальні матеріали для тимчасової obturaції корневих каналів. Коренева пломба	2		2	
Тема 21. Пломбувальні матеріали для постійної obturaції корневих каналів. Коренева пломба.	4		2	2

Тема 22. Техніка препарування порожнини зуба у тимчасових зубах із несформованими коренями.	2		2	
Тема 23. Техніка препарування порожнини зуба у постійних зубах із несформованими коренями.	4	2	2	
Тема 24. Підсумковий модульний контроль	2		2	
Разом за змістовим модулем 4	20	4	12	4
Всього	90	10	48	32

6.3. Тематичний план лекцій

№ п/п	Назва теми	Кіль-кість годин
1.	Історичні етапи розвитку дитячої стоматології. Місце дитячої стоматології серед стоматологічних дисциплін та загальної педіатрії. Основні проблеми, розділи дитячої стоматології. Роль вітчизняних вчених в розвитку дисципліни.	2
2.	Анатомо-морфологічні, гістологічні та рентгенологічні особливості зубощелепної системи у дітей в різні вікові періоди.	2
3.	Особливості препарування каріозних порожнин різних класів в тимчасових і постійних зубах у дітей.	2
4.	Сучасні пломбувальні матеріали, що застосовуються в дитячій терапевтичній стоматології: композиційні матеріали хімічного і світлового твердіння. Види, властивості, техніка застосування.	2
5.	Ендодонтична обробка тимчасових зубів та постійних зубів з несформованим коренем. Ендодонтичні інструменти та техніки. Пломбування кореневих каналів в тимчасових та постійних зубах у дітей.	2
Разом		10

6.4. Тематики практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-кість годин
1.	Тема 1. Організація роботи та устаткування стоматологічного кабінету.	2
2.	Тема 2. Універсальна стоматологічна установка, стоматологічні наконечники.	2
3.	Тема 3. Основний стоматологічний інструментарій для дитячого терапевтичного прийому: види, призначення.	2
4.	Тема 4. Дезінфекція та стерилізація стоматологічного устаткування та інструментарію. Виготовлення фантомів.	2
5.	Тема 5. Топографічна анатомія тимчасових зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів.	2
6.	Тема 6. Топографічна анатомія постійних зубів на різних етапах розвитку. Моделювання зубів з пластичних та твердих матеріалів.	2

7.	Тема 7. Препарування каріозних порожнин I, II, III класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.	2
8.	Тема 8. Препарування каріозних порожнин IV та V класів в тимчасових та постійних зубах із несформованим коренем. Вибір інструментів.	2
9.	Тема 9. Сучасні пломбувальні матеріали, що застосовуються в клініці дитячої терапевтичної стоматології: класифікація, вимоги.	2
10.	Тема 10. Стоматологічні цементи та амальгами.	2
11.	Тема 11. Пломбування каріозних порожнин I та V в тимчасових і постійних зубах стоматологічними цементами та амальгамою.	2
12.	Тема 12. Техніка пломбування каріозних порожнин II класу стоматологічними цементами та амальгамою в тимчасових і постійних зубах. Відновлення контактного пункту.	2
13	Тема 13. Композиційні пломбувальні матеріали та компомери.	2
14	Тема 14. Стоматологічні адгезивні системи.	2
15	Тема 15. Техніка пломбування каріозних порожнин I та V класів у тимчасових зубах.	2
16	Тема 16. Техніка пломбування каріозних порожнин I та V класів у постійних зубах.	2
17	Тема 17. Техніка пломбування каріозних порожнин II, III і IV класів у тимчасових зубах у дітей із застосуванням різних пломбувальних матеріалів.	2

18	Тема 18. Техніка пломбування каріозних порожнин II, III і IV класів у постійних зубах у дітей із застосуванням різних пломбувальних матеріалів.	2
19	Тема 19. Сучасний ендодонтичний інструментарій: види, призначення, вибір.	2
20	Тема 20. Пломбувальні матеріали для тимчасової obturaції кореневих каналів. Коренева пломба.	2
21	Тема 21. Пломбувальні матеріали для постійної obturaції кореневих каналів. Коренева пломба.	2
22	Тема 22. Техніка препарування порожнини зуба у тимчасових зубах із несформованими коренями.	2
23	Техніка препарування порожнини зуба у постійних зубах із Тема 23. несформованими коренями.	2
24	Підсумковий модульний контроль Тема 24.	2
Разом		48

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до практичних занять (теоретичне опрацювання практичних навичок, вмінь).	24

2	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	8
	1. Сучасні концепції препарування каріозних порожнин (за Блеком, Лукомським, підготовка до профілактичного пломбування). Альтернативні методи видалення каріозноуражених тканин (хіміко-механічне препарування каріозних порожнини у дітей, ART-методика)	2
	2. Сучасні матричні системи і матрицетримачі. Техніка відновлення контактного пункту при пломбуванні зубів.	2
	3. Фінішна обробка пломб із різних пломбувальних матеріалів: вибір інструментів, аксесуарів, техніка виконання.	1
	4. Сучасні фотополімеризатори: види, призначення, контроль потужності лампи. Засоби захисту лікаря і пацієнта.	1
	5. Сучасні матеріали для постійної обтурації корневих каналів у постійних зубах: кальцієвмісні, полімерні, склоіономерні, цинкооксидевгенольні. Їх властивості, техніка застосування.	1
6. Адгезивні системи різних поколінь та їх застосування в стоматології. Види, склад, властивості, техніка застосування.	1	
Разом		32

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

1. питання I-III рівнів складності ;
2. тести II-III рівнів складності ;
3. задачі II-III рівнів складності ;
4. професійні алгоритми ;
5. таблиці;
6. навчальні альбоми;
7. орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою;
8. методичні рекомендації
9. рекомендована література

Обладнання:

1. фантоми
2. моделі із загіпсованими видаленими зубами постійного або молочного прикусу
3. наконечники
4. стоматологічні бори

Програмне забезпечення: Clinic Cards

Платформа для дистанційного навчання: www.e-learn.uzhnu.edu.ua

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології. Навчальний посібник / за ред. проф. Р.В. Казакової; УжНУ: «Говерла», 2018.

2. Каськова Л.Ф., Ващенко І.Ю., Бережна О.Е. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології // Навчальний посібник англійською мовою. Львів: ПП «Магнолія 2006», 2019. - 204 с.
3. Хоменко Л.О., Чайковський Ю.Б., Смоляр Н.І., Савичук О.В., Остапко О.І., Біденко Н.В. та ін. Терапевтична стоматологія дитячого віку Том 1. – Київ: Книга плюс, 2014. – 432.
4. Моделювання анатомічної форми зубів: підручник / П.С. Фліс, Т.М. Банних, А.М. Бібік, С.Б. Костенко. -2019, 352 с.
5. Морозова Н. С. Дезінфектологія. Дезінфекція, стерилізація, дезінсекція, дератизація : підручник для студентів вищ. навч. закладів мед. профілю / Н. С. Морозова, В. Ф. Марієвський. – Київ : Наук. думка, 2019. – 240 с
6. Асептика та антисептика в амбулаторних і стаціонарних стоматологічних закладах –
7. Навчальний посібник <https://core.ac.uk/download/pdf/200101351.pdf>
8. McDonald and Avery's Dentistry for the Child and Adolescent (Tenth Edition), 2016
9. Nikolaos Kotsanos, Haim Sarnat, Kitae Park. Pediatric dentistry. Textbook in Contemporary Dentistry. Publishers Springer, Berlin. 2022
10. American Academy of Pediatric Dentistry. Policy on infection control. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, Ill.: American Academy of Pediatric Dentistry; 2023:32-4.

Допоміжна література

1. Профілактика стоматологічних захворювань: підруч. для студ. стом. факул. закл. вищої мед. освіти / [Л.Ф. Каськова, Л.І. Амосова, О.О. Кулай та ін.]; за ред. проф. Л.Ф. Каськової; УМСА. – стереотипне видання. – Львів: ПП „Магнолія 2006”, 2019. 404 с.
2. Терапевтична стоматологія дитячого віку. Том 1 / за ред. Л.О. Хоменко. – К.: Книга-плюс, 2016. 432 с.
3. Стоматологія у 2х книгах. Книга 2: підручник. Н.Рожко, И.Кириленко, О.Г. Денисенко. - 2018, 992 с.
4. “Bases of Denistry. Основи стоматології”. Маланчук В.О., Нова книга. -2018. -616
5. Herbert F. Wolf. Color Atlas of Dental Medicine. -2018 -580 p.
6. Закон України від 06.04.2000 р. № 1645-III «Про захист населення від інфекційних хвороб» зі змінами і доповненнями
7. Стерилізація інструментарію медичного призначення в стоматології : метод. вказ. для аудитор. та самост. роботи студентів 4-го курсу стомат. фак-ту з дисципліни «Внутрішня медицина, у тому числі «Епідеміологія» / упоряд. Т. О. Чумаченко, М. В. Райлян – Харків : ХНМУ, 2021. – 32 с.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет

1. Бібліотека УжНУ - <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>
2. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/25968>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 2024/2025 н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол № 3 від «14» березня 2024 р. Завідувач кафедри Григорій Мельник В.С.
(підпис) (Прізвище ініціали)

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити) протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри

_____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).

(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від « ___ » _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)